

lecz za pomocą dobrych swoich żagłów szczęśliwie się znowu salwowała. Eskadra angielska krąży po wysokości *Quesant* aż ku wyspóm Sorlingskim.

Na Seffyi Konwencyi dnia 30. *Maria* czynił rapport *Barrere* o różnych przedsięwzięciach wojennych,, Gdy (mówił między innymi) armia reńska z ie-dney strony zyski odniosła, straciła z drugiey *Kayserlautern*; ponieważ Prusacy, o których mniemaliśmy, iż po więkzey części pomazzeruią do domu, operacye swoje wtedy znowu rozpoczęli, kiedyśmy naywiększą potęgę naszą przy ardeńskiej i północney armii byli zebrali; wszelakoż zyski nieprzyiaciela długo trwać nie będą. *Henz* odiachał iuż z planem i instrukcyami *Deputacyi*. Przy armii pireneyskiej nieprze-
stają nas bombardować *St. Elme.*,,

O armii mozelskiej powiadał z listu *Jenerała* pisanego pod pod 26., iż nieprzyiaciel uniknął ofiarowaney sobie batalii pod *Marche*. Z okolicy *Sambry* doniósł; iż nasi wzięli znowu *Tburn*, gdzie nieprzyiaciel miał straty do 1200. ludzi. Ze dnia 25. nieprzyiaciel chciał się przeprawić przez *Sambrę*, ale wszędzie został odpędzony, że nieprzyiaciel żwawy attak uczynił do *Montigni*, i wziął wies,
lu-

lubo
nafi
be po
się w
iacieł
27. o
puta
towa
nów,
20. n
i pos
broni
cyi l
Wsz
skupi
cie p
by n
I
rere
czach
rałow
iey z
dono
Char
Mar
takow
obozi
straty
rzon

lubo ze znaczną stratą. Nazajutrz zaś nasi *Montigni* i straszny obóz przy *Tombe* pod *Charleroy* atakowali. Attak ten się wprawdzie niepowiódł, lecz nieprzyjaciel tak wiele ucierpiał, iż sam dnia 27. opuścił obóz.

Na Sessyi dnia 31. na relacyę Deputacyi Finansów dekretowano: kredytować Kommissyi handlowey 100. millionów, Kommissyi wsparcia publicznego 20. millionów, Kommissyi transportów, i posłańców 30. millionów, Kommissyi broni i prochu 20. millionów, Deputacyi Dozorców pałacowych 2. milliony. Wszystkie te Summy mają za zamiar skupienie żywności i ammunicyi, wsparcie potrzebujących, i zmniejszenie liczby nieukontentowanych.

Na tey samey Sessyi oznaymił *Barre* o sześciu nowych angielskich zdobyczach, i czytał znówu nadeszłe od Jenerałów depeze. Jenerał *Jourdan* w swoiey z *Dinant* dnia 30. Maia datowaney donosi: iż wziął to miejsce. Jenerał *Charbonnier* pisze z główney kwatery *Marchiennes au Pont*: iż nie chciał atakować nieprzyjaciela w oszańcowanym obozie dla uniknienia bardzo wielkiej straty, pomimo to jednak wziął zamierzoną pozycyę, gdzie z obu stron do
żwa-

zwawey przyszło kanonady, lecz nie-
 przyjaciel wiele ludzi, i między innymi
 Półkownika *Klebeck* utracił. Dnia 7.
 28. i 29 armia znowu się przeprowadziła
 przez Sambre, i Jenerał *Thureau* ode-
 brał rozkaz bombardowania *Charleroy*,
 które natychmiast rozpoczął. W tych
 jednak wszystkich relacyach milczy *Bar-
 rere* o stracie w *Vendée*, lubo *Bulletin*
 Konwencyi czasem oznajmuie, że roia-
 liści ieszcze różne miejsca odbierają.

Dnia 3 Czerwca oznajmił *Barrere*
 Konwencyi; iż garnizon w *Bastyi* kapitu-
 łował, ale że *Calvi* ieszcze przez kil-
 ka miesięcy utrzymywać się może. Za-
 miast tey małej straty Rzeczpospolita
 dosyć zyskuie przez zwycięztwa armii
 Pireneyckiey; albowiem *Dugomier* pilze
 z *Port Vendre* pod 9. *Praireal* (28. Ma-
 ia) że Hiszpani dnia 24. i 25. opuści-
 wszy *St. Elme* i *Port-Venire* cofnęli
 się do *Collioure*, gdzie z naszymi kapitu-
 łując wszystkie nam miejsca dawniey za-
 brane oddali. Zostawiają nam wszystką
 swoją artyleryą, namioty, amunicyę,
 i bagaże. Siedm tysięcy w wojska zło-
 żyło broń, obowiązawszy się przysięgą:
 iż nigdy więcej przeciw Rzeczpospół-
 litey Francuskiej służyć nie będą. *Belle-
 gar-*

garde jednak niezawiera się w tey Kapi-
tulacyi, a zatém musi bydź ieszcze wię-
te.

WŁOCHY.

Z Turynu pod 5. Czerwca piszą :
przy armiach naszych nic się niewyda-
rzyło ważnego. Nieprzyjaciele opuścili
stanowisko *Morgex* w Xięstwie *Aosta*, i
cofnęli się aż do *St. Didier i Thuille*,
W okolicy *Susa* Francuzi całkiem się
reytyrowali na górę *Cenis*, gdzie *St.*
Croix, i stanowiska w *St. Nicola* osa-
dzone trzymają. Wielkie śniegi w Hrab-
stwie *Siluzzo* zapadłe uczyniły niepodo-
bném wszelkie przedsięwzięcie, i przy-
musiły tam także nieprzyjaciół do cofnie-
nia się ku *Tenda, Briga, i Fontana*.
Piemontskoaustryacka armia pod Kom-
mendą Jenerała Barona *Colli* stoi dotąd
w obozie przy *St. Dalmazzo*. A że się
dowiedziano, iż nieprzyjaciel w tych
dnjach w okolicach *Ormea i Gareffio* dy-
wizyóm swoim posuwać się rozkazał ku
Roburent i Pampara, i zagraża *Mon-*
dovi; dlatego Jenerał *Argenteau* odebrał
ordynans; aby miasto i kraj *Mondovi*
zasłonił.

Podług późniejszych doniesień Fran-
cuzi opuścili górę *Cenis* i niektóre stano-
wiska w górach, lecz zato wzmocniły
się

się przy *Tenda i Ormea*, i czekaia przy-
bycia swoiey Kawaleryi, i ciężkiey ar-
tylleryi wprzód, niżli dalze kroki przed-
sięwezmą.

Bywszy Komendant fortecy *Saor-
gio* Kawaler *St. Amour* rodem z *Sa-
baudy* zostawszy przekonany przez
Sąd woenny na niego złożony: iż wa-
żną fortecę *Saorgia* bez potrzeby, prze-
ciw obowiązкови służby swoiey, niezwa-
żając na remonstracye wielu Officerów,
i naprzeciw wyraźnym sobie w tey mie-
rze danym rozkazom nieprzyjacielowi
podał, dnia 4. Czerwca w Turynie zo-
stał rozstrzelany. Teraz Komendant forte-
cy *Mirabocco* stoi przed Sądem woennym.

Pod dniem 25. Maja wyszedł nowy
edykt Królewski względem pomnożenia
wóysk. Z kaźdey kompanii milicyi kraio-
wey 10. ludzi brać mają do służby regu-
larney i na żołd: lecz ci iako wolunta-
ryusze bydz uważani, i przez rok ieden
tylko służyć będą; gromady zaś kom-
plet milicyi zawżze utrzymywać powin-
ny &c.

Port Genueński dotąd tak zewsząd
okrętami angielskiemi jest zamknięty, iż
cała żegluga ustała, gdyż żaden okręt
ani wypuszczany, ani wpuzczany nie
bywa.

Z Bastyi dowiadujemy się; iż względem zawartey niedawno Kapitulatory sprzeczki zaszły, i dla tego dzielność teyże zawieszona została. Tymczasem wszyscy Francuzi już są na okrętach, na których do *Toulonu* zawiezieni bydź mają.

Na morzu szrodzienném spodziewana jest dywizya Flotty angielskiej z 8. liniowych okrętów złożona, która pod Kommendą Wiceadmirala *Elphinstone* dla wzmocnienia Flotty Admirala *Hood* od portów angielskich już odbiła. Jak tylko cała Korłyka będzie wzięta, Admirala *Hood* na miejscu Lorda *Howe* ma obiąć Kommendę Flotty na kanale, na morzu zaś szrodzienném Kommendę odbierze Wiceadmiral *Cosby*.

ANGLIA.

Dnia 4. Czerwca odebrała Admiralicja poprzednią wiadomość: iż gdy Flotta angielska pod Kommendą Lorda *Howe* na Francuzką natrafiła, przedni ciąg Angielski atakował tylne okręty francuzkie, o czém d. 5. dokładne nadeszły wiadomości, a podług tych obie Flotty spotkały się dnia 28. Maja zrana, i natychmiast w linię do bitwy stanęły; iędnakże około południa Flotta Francuzka uczyniła poruszenie, aby uniknąć bitwy.

Admirał *Home* kazał za nią pędzić; najsposobniejczy do żeglugi z okrętów angielskich *Audacieux* zwany dopędził ostatniego okrętu francuzkiego *Republikanin* o 112. armatach w wieczór o godzinie 8. obadwa okręty białe się do późney nocy nie mogły się wzajemnie pokonać. Nareszcie *Republikanin* słabo tylko odpowiadać mógł na ogień nieprzyjaciela swojego *Audacieux*, i musiał opuścić miejsce potyczki. Tymczasem inne także angielskie okręty od dywizyi Kommodora *Paisley* wdały się z dywizyą francuzkich okrętów, lecz o wypadkach ieszcze niewiadomo.

Okręt do łowienia wielorybów przeznaczony *Nelly* zwany d. 2. Czerwca zawinął do portu w *Bristol*, i doniósł: że d. 12. Maia spotkał na morzu 150. żagłów pod konwojem ośmiu liniowych okrętów; podług wszelkiego podobieństwa była to francuzka kupiecka flotta z Ameryki płynąca. Spodziewaliśmy się; iż Admirał Lord *Home* właśnie wtedy po morzu krążący ją opantuje; z poprzedzającej atoli wiadomości widzieć się dało, iż mu się wysliznęła, iakoż w samej rzeczy zapewnijają: że już do portu w *Brest* zawinęła.